

dette Ændringsforslag. Stemmegivningen her i Tinget vil altsaa ikke betegne nogen Stilling for eller imod en Ordførers Opfattelse, men for eller imod to læge Medlemmers, og vise, hvorvidt de finde Tilslutning hos et større eller mindre Antal af Tingets Medlemmer. Det er min fulde Overbevisning, at det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen) her har formaaet at gøre, hvad han: maaske tidligere ogsaa har formaaet, nemlig at give et Lovforslag Gift, at vi ikke mere faa fat i Lovforslaget, eller i hvert Fald lade en Lejlighed til at faa Lovforslaget op i Landstinget under gunstige Forhold gaa tabt, en Lejlighed, der næppe vil komme igen, hvis man gaar ind paa, til ingen Verdens Nytte men til stor Skade, at vedtage det Ændringsforslag, som det ærede Medlem for Stubbekøbing har foreslaaet. Derfor vil jeg, idet jeg atter betoner, at hverken det ærede Medlem for Præstø eller jeg har haft Ret til at tale paa Forslagsstillernes Vegne, atter fraraade det af det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds stillede Ændringsforslag.

Bjerre: Jeg vil blot med faa Ord sige, at jeg ligesom et Par andre foregaaende Talere fuldt ud er enig med det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen). Der har været tre Jurister, som have talt. Jeg er ikke Jurist, men ønsker som Lods-ejer at konstatere, at den megen Tale om den private Ejendomsret kan komme til at ligge som en kold, klam Haand hen over Udviklingen, og det er virkelig ikke saaledes, at man ved Spørgsmaal om Ejendomsretten kan tage Jorden i samme Forstand som en hel Mængde andre Ting, navnlig da Løsøre. Vort Løsøre raade vi fuldt ud over, vi kunne rejse ud af Landet med det og gøre med det, hvad vi ville, men den danske Jord er noget andet, over den har Samfundet Overhøjhedsret. Dette har vist sig paa mange Omraader, f. Eks. ved Ekspropriation til Jærnbanner. Jorden kan altsaa eksproprieres til Jærnbanner, og der kan lægges Skat paa den. Jeg kender et lignende Tilfælde, hvor en Mand sidder med en Strimmel Jord inden for Kysten oppe ved Vesterhavet. Denne Strimmel Jord er ingen Ting værd, den er blot en

Grusbanke, og det er ogsaa tvivlsomt, hvilken Ret han har til den. Der ligger næsten intet Hartkorn paa denne Mands Jord; han er paa Grund af Tidernes Gang kommen i Besiddelse af denne Jord, og han svarer ingen Skat af den. Men bagved denne Strækning ligger der store Arealer Eng og Ager, og hvis nu vedkommende hensynsløst skærer væk af Sand og Grus paa denne Strimmel Jord, kan Strømmen en skønne Dag komme og ødelægge Landet bagved. Derfor bør en Mand eller flere, der bo bagved et saadant Stykke Jord, med Rette kunne sige: Vi ønske Forbud nedlagt, og er der ingen Grund dertil, er det bare Krakileri eller løse Paastande fra en enkelt Mand, faar han selvfølgelig ikke Forbudet nedlagt. Det skal jo anerkendes af vedkommende Autoritet, og er der Fare for, at der kan ske nogen Skade ved, at han bliver ved at grave Grus, vil Forbudet blive nedlagt, ellers ikke. Jeg er altsaa fuldt enig i Præmisserne for dette Ændringsforslag og vil stemme derfor. Det kan jo være, at det er uheldigt, at det er kommet paa et saa sent Tidspunkt, at det ikke nærmere kan blive drøftet; jeg skal ikke dvæle nærmere derved. Jeg har blot villet sige, at jeg finder Tankegangen i dette Ændringsforslag fuldstændig rigtig.

J. Hage: Jeg vil blot bemærke, at naar det ærede Medlem, som nu sidst satte sig (Bjerre), ligefrem paralleliserer Tilfældet med Ekspropriation til Jærnbanner og lignende — det var dog vist hans Mening — glemmer han, at der i disse andre Tilfælde skal svares Erstatning. Det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen) ønsker jo heller ikke, at der her skulde gives Erstatning, og han har Juristerne paa sin Side; men jeg tror rigtignok, at det ligger i, at de Herrer lægge saa overdreven Vægt paa de Ord: „Kystejernes Interesse“. Naar man giver en Mand Lov til i sin egen Interesse, uden Hensyn til hvad Kystejernes Interesser kræve, at faa nedlagt Forbud mod, at hans Nabo sælger Materialier, han ejer, kommer man derved ind paa et Spørgsmaal, hvor man i andre lignende Tilfælde giver Erstatning efter dansk Ret. Saa meget tør jeg paastaa: Man kan kalde det Samfundsinteresser,